

Statsforvaltaren i Rogaland
Postboks 59 Sentrum
4001 Stavanger

Saksbehandler: Magne Eikanger
Telefon: 51 46 80 00
E-post: magne.eikanger@eigersund.kommune.no

Vår dato: 02.08.2024
Vår ref.: 24/20696
Deres ref.: /

Klage fra Norge Mineraler AS på avslag på forespørsel om samtykke etter pbl. § 33-2

Saken gjelder

Den 06.05.2024 sendte Norge Mineraler AS inn forespørsel om kommunens samtykke til å gjennomføre undersøkelser på opplistede grunneiendommer i Eigersund kommune i tiden fram til og med den 31.12.2025, jf. pbl. § 33-2. Forespørselen gjelder om lag 420 opplistede grunneiendommer, og gjelder en konkret liste med undersøkelser på disse eiendommene. Den 04.07.2024, sak BMD 208/24, fattet kommunedirektøren delegert vedtak der forespørselen ble avslått. Den 25.07.2024 klagde Norge Mineraler AS på avslaget.

Klage fra Norge Mineraler AS

Den 25.07.2024 klagde Norge Mineraler AS på kommunedirektørens delegerte vedtak i sak BMD 208/24 den 04.07.2024.

I klagen skriver klager at Eigersund kommune begrunner avslaget med at det ikke foreligger planinitiativ eller andre plandokumenter som tilsier at det er krav om utarbeidelse av konsekvensutredning. Norge Mineraler påklager kommunens begrunnelse for avslaget. Norge Mineraler er av den formening at det ikke er en forutsetning at planinitiativ eller andre plandokumenter må foreligge før kommunen kan gi sitt samtykke. Pbl. § 33-2 viser til at det er tilstrekkelig at den som forespør samtykke har til hensikt å oppfylle lovkrav. Det vises til sitat fra pbl. § 33-2 «... med sikte på gjennomføring av loven eller bestemmelser i medhold av loven.». Med bakgrunn i overnevnte påklages vedtaket.

Hvilke grunneiendommer omfatter forespørselen?

Vedlagt forespørselen om samtykke den 06.05.2024 var det en liste med om lag 420 grunn-eiendommer som omfattes av forespørselen.

Hvilke undersøkelser omfatter forespørselen?

Forespørselen fra Norge Mineraler om samtykke, datert den 06.05.2024, inneholdt eksempler på undersøkelser som planlegges gjennomført. På forespørsel fra kommunen, sendte Norge Mineraler den 03.07.2024 inn en uttømmende liste over undersøkelsene.

Saksbehandlers kommentar

Klager er part i saken og klagen er innsendt innen klagefristen i forvaltningsloven § 29. Klagen tas derfor opp til behandling av underinstansen.

Kommunedirektøren har forståelse for at Norge Mineraler ønsker å gjennomføre undersøkelser som vil være nødvendige når det skal utarbeides konsekvensutredninger i forbindelse med tiltakene foretaket planlegger å gjennomføre.

Fra Eigersund kommunes side er det ønskelig å ha et tilstrekkelig faktagrunnlag når man får inn plandokumenter som skal behandles. Det framgår av forvaltningsloven § 17 første ledd første setning at: *«Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.»*

Etter kommunedirektørens vurdering er det på det nåværende stadiet i prosessen for tidlig å gi et slikt samtykke som det søkes om. Det vil etter kommunedirektørens vurdering være for inngripende overfor de aktuelle hjemmelshaverne mv. som motsetter seg disse undersøkelsene, å gi samtykke til de opplistede undersøkelsene før planprosessen er kommet i gang.

Når planprosessen er i gang, og Norge Mineraler har mottatt krav om utarbeidelse av konsekvensutredninger, vil det etter kommunedirektørens vurdering være rett tidspunkt for foretaket til å sende forespørsel til kommunen om samtykke. Som det framkommer i forespørselen den 06.05.2024 tar Norge Mineraler sikte på formell planoppstart i 2024. Å vente med et evt. samtykke fra kommunen til formell planoppstart er gjennomført, vil forsinke undersøkelsene som vil være nødvendige når det skal utarbeides konsekvensutredninger i forbindelse med tiltakene foretaket planlegger å gjennomføre, med maksimalt ett år.

Ett sted i klagen står det at det klages på begrunnelsen for avslaget. Andre steder står det at man klager på vedtaket. Kommunedirektøren legger til grunn at det klages på hele vedtaket, og at klager ønsker at avslaget omgjøres til samtykke.

Den som sender forespørsel om samtykke etter pbl. § 33-2, har ikke krav på å få samtykke fra kommunen, ettersom kommunen har et «kan-skjønn». Hvis forespørselen avslås, må det gis en saklig begrunnelse. Etter kommunedirektørens vurdering er begrunnelsen som er gitt for avslaget saklig.

Klager reagerer på kommunedirektørens begrunnelse. I begrunnelsen har man fokusert på det faktum at det ikke foreligger noe planinitiativ eller andre plandokumenter som tilsier at det er krav om utarbeidelse av konsekvensutredninger nå, og dermed ikke behov nå for å gjennomføre de opplistede undersøkelsene hos hjemmelshavere mv. som motsetter seg slike undersøkelser.

I begrunnelsen kunne man like gjerne fokusert på følgende som kommunedirektøren skriver i saksforelegget der vedtaket om avslag på forespørselen blir fattet:

«Det vil etter kommunedirektørens vurdering være for inngripende overfor de aktuelle hjemmelshaverne mv. som motsetter seg disse undersøkelsene, å gi samtykke til de opplistede undersøkelsene før planprosessen er kommet i gang.»

Har klager kommet med noen nye opplysninger som ikke var kjent og vurdert på vedtakstidspunktet?

Etter kommunedirektørens vurdering inneholder ikke klagen noen nye og vesentlige opplysninger som skulle tilsi at klager gis medhold. Slik kommunedirektøren forstår klagen, ønsker klager at klagen sendes til Statsforvalteren i Rogaland for «prinsipiell vurdering». Før klagen sendes til Statsforvalteren for endelig avgjørelse, skal underinstansen behandle saken. Ettersom myndigheten til å fatte vedtak etter pbl. § 33-2 er delegert fra kommunestyret til kommunedirektøren, er det kommunedirektøren som behandler klagen som underinstans.

Konklusjon

Underinstansen kan ikke se at klagen inneholder noen nye og viktige momenter eller opplysninger som ikke var kjent og vurdert på vedtakstidspunktet. Klagen tas ikke til følge.

Oversendelse til Statsforvalteren i Rogaland til endelig avgjørelse.

Saken oversendes herved til Statsforvalteren i Rogaland for endelig klageavgjørelse.

Med vennlig hilsen

Magne Eikanger
Seniorrådgiver Samfunnsutvikling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Vedleggsnr.	Vedlegg:
1161115	Klage - avslag på forespørsel om samtykke
1161117	Avslag på forespørsel om samtykke til å øke eiendom i forbindelse med kunnskapsinnsamling for en fremtidig konsekvensutredning
1161119	Forespørsel om samtykke til undersøkelse i forbindelse med muligheter for etablering av Eigersund kommune
1161118	Foreløpig svar - Forespørsel om samtykke til undersøkelse for mineraler
1161116	Svar - Behov for avklaringer

Kopi til:

Norge Mineraler As	Langholmveien 6	4373	Egersund
--------------------	-----------------	------	----------

EIGERSUND KOMMUNE

Samfunnsutvikling

Byggesak

Norge Mineraler AS
Langholmveien 6
4373 Egersund

Vår ref.: 24/19276 / 19/654

Saksbehandler: Magne Eikanger

E-post: magne.eikanger@eigersund.kommune.no

Dato: 04.07.2024

Direkte telefon: / 51 46 80 00

Deres ref.: /

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
208/24	Byggesakssjefen delegert	

Sak: Undersøkelser i områder i Eigersund kommune for mineraler - Norge mineraler / Norge Mining PLC

Avslag på forespørsel om samtykke til å gjennomføre undersøkelser av fast eiendom i forbindelse med kunnskapsinnhenting som vil danne grunnlag for en fremtidig konsekvensutredning

Saken gjelder

Den 06.05.2024 sendte Norge Mineraler AS inn forespørsel om kommunens samtykke til å gjennomføre undersøkelser av opplistede grunneiendommer i Eigersund kommune til og med den 31.12.2025.

Forespørselen fra Norge Mineraler AS

Norge Mineraler AS har til hensikt å utrede muligheter for etablering av mineralvirksomhet i Eigersund kommune. Norge Mineraler innehar undersøkelsesrett til statens mineraler fra Direktoratet for mineralforvaltning, og har søkt samme direktorat om utvinningsrett.

Norge Mineraler ønsker å starte kunnskapsinnhenting som vil danne grunnlag for en fremtidig konsekvensutredning. I henhold til forskrift om konsekvensutredninger skal Norge Mineraler bære kostnadene med å utarbeide en konsekvensutredning. Det følger av samme forskrift § 17 annet og tredje ledd at;

«Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon. Hvis det mangler informasjon om viktige forhold, skal slik informasjon innhentes.

Utredninger og feltundersøkelser skal følge anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse.»

Norge Mineraler har behov for å gjennomføre feltundersøkelser for å få komplettert kunnskapsgrunnlag for å kunne gjøre helhetlige vurderinger av potensielle løsninger og konsekvenser av en eventuell mineralvirksomhet. Dette med sikte på gjennomføring av loven og tilhørende forskrifter.

Besøksadresse: Nytorget 9
Postadresse: Postboks 580, 4379 EIGERSUND
E-postadresse: post@eigersund.kommune.no
Internett: www.eigersund.kommune.no

Telefon:
Telefaks:
Org.nr.: 944 496 394
Vår ref.: 24/19276

Norge Mineraler tar sikte på formell planoppstart i 2024, og har som mål å ha innhentet nødvendig kunnskap fra feltundersøkelser seinest innen utgangen av 2025. Dette fordrer behov for oppstart av kunnskapsinnhenting så snart som mulig. All begrensning i tilkomst til eiendommer for å utføre feltundersøkelser vil direkte forsinke ferdigstillelse av konsekvensutredningene, og leveranse av endelig planforslag til politisk behandling. Ettersom mange av undersøkelsene er avhengige av årstid, vil en forskyving i oppstart direkte gi ett års forsinkelse i prosessen, ettersom man da må vente på ny kartleggingssesong. Norge Mineraler er av den oppfatning at det er et lokalt ønske å få saken belyst og avklart uten unødige forsinkelser, og på grunn av dette ønsker Norge Mineraler å utnytte mest mulig av årets kartleggingssesong. På vegne av Norge Mineraler AS (org.nr 974359073) vil Rogaland Fylkeskommune (org.nr. 971045698) og Stavanger Maritime Museum (org.nr. 971035994) gjennomføre feltundersøkelsene som er knyttet til kulturminner. Øvrige undersøkelser vil gjennomføres i regi av Norconsult (org.nr. 962392687) og SRK Consulting (UK) Limited (company number 01575403).

Eventuelle skader eller ulemper for grunneierne eller brukere vil bli kompensert i henhold til oreigningslova, jf. pbl. § 33-2 annet ledd siste punktum. Norge Mineraler vil søke å ta mest mulig hensyn til grunneier ved å ta hensyn til og unngå ulemper for grunneiers egen bruk, slik som for eksempel ved innhøsting.

Hvilke grunneiendommer omfatter forespørselen?

Vedlagt forespørselen om samtykke den 06.05.2024 var det vedlagt en liste med om lag 420 grunneiendommer som omfattes av forespørselen.

Hvilke undersøkelser omfatter forespørselen?

Den første forespørselen fra Norge Mineraler om samtykke, datert den 06.05.2024, inneholdt eksempler på undersøkelser som planlegges gjennomført. På forespørsel fra kommunen, sendte Norge Mineraler den 03.07.2024 inn en uttømmende liste over undersøkelsene.

Kommunedirektørens vurderinger

Kommunedirektøren har forståelse for at Norge Mineraler ønsker å gjennomføre undersøkelser som vil være nødvendige når det skal utarbeides konsekvensutredninger i forbindelse med tiltakene foretaket planlegger å gjennomføre.

Fra Eigersund kommunes side er det ønskelig å ha et tilstrekkelig faktagrunnlag når man får inn plandokumenter som skal behandles administrativt i første omgang og deretter politisk. Det framgår av forvaltningsloven § 17 første ledd første setning at: *«Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.»*

Etter kommunedirektørens vurdering er det på det nåværende stadiet i prosessen for tidlig å gi et slikt samtykke som det søkes om. Det vil etter kommunedirektørens vurdering være for inngripende overfor de aktuelle hjemmelshaverne som motsetter seg disse undersøkelsene, å gi samtykke til de opplistede undersøkelsene før planprosessen er kommet i gang. Når planprosessen er i gang, og Norge Mineraler har mottatt krav om utarbeidelse av konsekvensutredninger, kan foretaket på ny søke om samtykke.

Etter en samlet vurdering har kommunedirektøren kommet til at man må avslå forespørselen fra Norge Mineraler om samtykke med hjemmel i pbl. § 33-2 for å gjennomføre undersøkelsene som er listet opp i vedlegg til brev av den 03.07.2024 på de eiendommene som er listet opp i vedlegg til brev av den 06.05.2024.

Vedtak

På delegert fullmakt fra Kommunestyret, jf. vedtak i sak 144/23, og med hjemmel i plan- og bygningsloven § 33-2, avslår Eigersund kommune ved kommunedirektøren forespørselen fra Norge

Mineraler AS den 06.05.2024, med ettersendt dokument den 03.07.2024, om samtykke for å gjennomføre undersøkelsene som er listet opp i vedlegg til brev fra Norge Mineraler AS til Eigersund kommune den 03.07.2024 på de eiendommene som er listet opp i vedlegg til brev fra Norge Mineraler AS til Eigersund kommune den 06.05.2024.

Begrunnelse:

Det foreligger ikke noe planinitiativ eller andre plandokumenter som tilsier at det er krav om utarbeidelse av konsekvensutredninger nå, og dermed ikke behov nå for å gjennomføre de opplistede undersøkelsene hos hjemmelshavere mv. som motsetter seg slike undersøkelser. Norge Mineraler kan sende ny forespørsel om samtykke når det foreligger krav om utarbeidelse av konsekvensutredninger som gjør det påkrevd med de opplistede undersøkelsene også hos hjemmelshavere som motsetter seg slike undersøkelser.

Klagerett

Dette vedtaket kan påklages til Statsforvalteren i Rogaland innen tre uker etter at vedtaket er kommet fram til parten. Eventuell klage sendes til Eigersund kommune, postboks 580, 4379 Eigersund eller til post@eigersund.kommune.no

Med vennlig hilsen

Tina Tønnessen
Byggesaksleder

Magne Eikanger
Seniorrådgiver
Samfunnsutvikling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Norge Mineraler As
Langholmveien 6
4373 Egersund

Saksbehandler: Magne Eikanger
Telefon: 51 46 80 00
E-post: magne.eikanger@eigersund.kommune.no

Vår dato: 24.06.2024
Vår ref.: 24/18107
Deres ref.: /

Foreløpig svar - Forespørsel om samtykke fra Eigersund kommune til undersøkelser for mineraler

Vi viser til deres brev datert den 06.05.2024 med forespørsel til kommunen om samtykke til undersøkelser på fast eiendom.

Kommunedirektøren planlegger å behandle deres forespørsel administrativt, men før vi tar forespørselen opp til konkret behandling, er det behov for noen avklaringer:

1. I brevet skriver dere bl.a.: «Undersøkelsene vil eksempelvis være knyttet til kartlegging av kulturminner, undersøkelser av flora og fauna, myr og jordkvalitet, batymetri, grunnvannsstrømninger, vannmengdemålinger, vannkjemi, ferskvann -og saltvannsøkologi, boring for stabilitetsvurderinger av grunnforhold med mer. En del av undersøkelsene er årstidsavhengige, og det vil derfor være behov for å gjennomføre disse på relevante tider av året.»
Det er behov for en uttømmende opplisting av hvilke undersøkelser Norge Mineraler planlegger å gjennomføre selv eller la gjennomføre. Vi antar at dette også er av betydning for de hjemmelshaverne mv. som mottar et evt. samtykke fra Eigersund kommune. Det er dessuten viktig at man i opplistingen av undersøkelsene benytter en terminologi som mottakerne av et evt. samtykke fra kommunen forstår.
2. Listen over de hjemmelshaverne som skal varsles om kommunens evt. samtykke inneholder om lag 400 grunneiendommer. I brevet skriver dere bl.a.: «Om et slikt samtykke gis, bes det om at kommunen skriftlig varsler de berørte grunneiere eller brukere som inntatt i vedlegg 1.» Det vil være meget ressurskrevende for kommunen å finne fram hjemmelshavere, brukere, rettighetshavere og festere for alle disse grunneiendommene. Med flere hjemmelshavere mv. på hver grunneiendom, kan antallet parter som skal varsles komme opp mot ett tusen. Deretter skal disse registreres inn i kommunens saksbehandlingssystem som parter. Dersom det haster med en slik utsendelse, vil vi oppfordre Norge Mineraler til selv å finne fram til alle aktuelle parter og sende ut et evt. brev med kommunens samtykke.

Med vennlig hilsen

Magne Eikanger
Seniorrådgiver Samfunnsutvikling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Norge Mineraler AS
v/Tone-Lise Rustøen
Langholmveien 6
4373 Eigersund

06.05.2024

Eigersund Kommune
v/ Plan- og byggesakskontoret
Postboks 580
4379 Eigersund

Forespørsel om samtykke til undersøkelse på fast eiendom

Norge Mineraler AS har til hensikt å utrede muligheter for etablering av mineralvirksomhet i Eigersund kommune. Norge Mineraler innehar undersøkelsesrett til statens mineraler fra Direktoratet for mineralforvaltning, og har søkt samme direktorat om utvinningsrett.

I forbindelsene med innledende mulighetsstudier for eventuell gjennomføring av mineralutvinningsprosess, ønsker Norge Mineraler å starte kunnskapsinnhenting som vil danne grunnlag for en fremtidig konsekvensutredning. I henhold til forskrift om konsekvensutredninger skal Norge Mineraler bære kostnadene med å utarbeide en konsekvensutredning. Det følger av samme forskrift § 17 annet og tredje ledd at; «*Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon. Hvis det mangler informasjon om viktige forhold, skal slik informasjon innhentes. Utredninger og feltundersøkelser skal følge anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse.*»

Videre fastsetter den samme forskriften en stor bredde av forhold som må kartlegges, det vises til § 21 første ledd;

Konsekvensutredningen skal identifisere og beskrive de faktorer som kan bli påvirket og vurdere vesentlige virkninger for miljø og samfunn, herunder:

- *naturmangfold, jf. naturmangfoldloven*
- *økosystemtjenester*
- *nasjonalt og internasjonalt fastsatte miljømål*
- *kulturminner og kulturmiljø*
- *friluftsliv*
- *landskap*
- *forurensning (utslipp til luft, herunder klimagassutslipp, forurensning av vann og grunn, samt støy)*
- *vannmiljø, jf. vannforskriften*
- *jordressurser (jordvern) og viktige mineralressurser*

- *samisk natur- og kulturgrunnlag*
- *transportbehov, energiforbruk og energiløsninger*
- *beredskap og ulykkesrisiko*
- *virksomheter som følge av klimaendringer, herunder risiko ved havnivåstigning, stormflo, flom og skred*
- *befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen*
- *tilgjengelighet for alle til uteområder og gang- og sykkelveinett*
- *barn og unges oppvekstvilkår*
- *kriminalitetsforebygging*
- *arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet*

Norge Mineraler har behov for å gjennomføre feltundersøkelser for å få komplettert kunnskapsgrunnlag for å kunne gjøre helhetlige vurderinger av potensielle løsninger og konsekvenser av en eventuell mineralvirksomhet. Dette med sikte på gjennomføring av loven og tilhørende forskrifter.

Undersøkelsene vil eksempelvis være knyttet til kartlegging av kulturminner, undersøkelser av flora og fauna, myr og jordkvalitet, batymetri, grunnvannsstrømninger, vannmengdemålinger, vannkjemi, ferskvann- og saltvannsøkologi, boring for stabilitetsvurderinger av grunnforhold med mer. En del av undersøkelsene er årstidsavhengige, og det vil derfor være behov for å gjennomføre disse på relevante tider av året.

Norge Mineraler tar sikte på formell planoppstart i 2024, og har som mål å ha innhentet nødvendig kunnskap fra feltundersøkelser senest innen utgangen av 2025. Dette fordrer behov for oppstart av kunnskapsinnhenting så snart som mulig. All begrensning i tilkomst til eiendommer for å utføre feltundersøkelser vil direkte forsinke ferdigstilling av konsekvensutredning, og leveranse av endelig planforslag til politisk behandling. Ettersom mange av undersøkelsene er årstidsavhengige, vil en forskyving i oppstart direkte gi ett års forsinkelse i prosessen, ettersom man da må vente på ny kartleggingssesong. Norge Mineraler er av den oppfatning at det er et lokalt ønske å få saken belyst og avklart uten unødige forsinkelser, og på grunn av dette ønsker Norge Mineraler å utnytte mest mulig av årets kartleggingssesong.

På vegne av Norge Mineraler AS (org.nr 974 359 073) vil Rogaland Fylkeskommune (org.nr 971045698) og Stavanger Maritime Museum (org.nr 971035994) gjennomføre feltundersøkelsene som er knyttet til kulturminner. Øvrige undersøkelser vil gjennomføres i regi av Norconsult (org.nr 962392687) og SRK Consulting (UK) Limited (company number 01575403).

Norge Mineraler har gjennom ulike medier (lokalavis, plakater, prosjektnettside, via informasjonsmøter med mer) annonsert intensjon om oppstart av feltundersøkelser i vår. For kulturminnekartlegging er det i tillegg sendt ut brev, i henhold til Rogaland Fylkeskommunes mal, med beskrivelse av metodikk til grunneiere som *kan* bli berørt av undersøkelsene. Intensjonen med dette spesifikke informasjonsbrevet var, i tillegg til å varsle oppstart av kartlegging og informere om hvilke metoder som benyttes, å kartlegge om det er spesielle forhold på eiendommer som må hensyntas særskilt og om grunneier av noen årsak ikke aksepterer adkomst på eiendommen på nåværende tidspunkt for å kartlegge kulturminner. Norge Mineraler har i etterkant av dette mottatt henvendelser fra grunneiere som på generelt grunnlag ikke tillater adkomst på eiendom, med begrunnelse i motstand mot prosjektet. Dette er forståelig, men det vil direkte føre til betydelige forsinkelser i utredningsprosessen.

Direktoratet for mineralforvaltning, Norges Vassdrags- og Energidirektorat, Miljødirektoratet, Statsforvalteren i Rogaland, Rogaland Fylkeskommune og Eigersund kommune er orientert om status i prosjektet og er blitt forelagt informasjon om Norge Mineralers intensjon om formell planoppstart i 2024. Norge Mineraler anser det som å være i samfunnets interesse å få kommet i gang med feltkartlegging så snart som mulig, for å få saken belyst uten unødige forsinkelser.

Norge Mineraler viser på bakgrunn av overnevnte til plan- og bygningslovens § 33-2, og ber med dette om kommunens samtykke til å foreta undersøkelser på fast eiendom, med sikte på gjennomføring av loven eller bestemmelser i medhold av loven til og med 31. desember 2025. Om et slikt samtykke gis, bes det om at kommunen skriftlig varsler de berørte grunneiere eller brukere som inntatt i vedlegg 1. Vi ber om at det i varslet også bekreftes at kommunen har gitt Rogaland Fylkeskommune, Stavanger Maritime Museum, Norconsult, SRK Consulting, eller den de måtte utpeke, samtykke til å utføre sine undersøkelser på vegne av Norge Mineraler AS.

Eventuelle skader eller ulemper for grunneierene eller brukere vil bli kompensert i henhold til oreigningslova, jf pbl. § 33-2 annet ledd siste punktum. Norge Mineraler vil søke å ta mest mulg hensyn til grunneier ved å hensynta og unngå ulemper for grunneiers egen bruk, slik som for eksempel ved innhøsting

For ordens skyld vedlegges en vurdering fra advokatfirmaet BAHR AS knyttet til forhold som gjør seg gjeldende i saken, jf. vedlegg 2.

Vennlig hilsen

Tone-Lise Rustøen
Norge Mineraler AS

Vedlegg 1 – Eiendommer

KOMMUNE	KNR	GNR	BNR	KnrGnrBnr	Gnr/Bnr	FNR
Eigersund	1101	62	2	1101-62-2-1	62/2	1
Eigersund	1101	100	3	1101-100-3-1	100/3	1
Eigersund	1101	123	1	1101-123-1-1	123/1	1
Eigersund	1101	100	3	1101-100-3-1	100/3	1
Eigersund	1101	123	1	1101-123-1-1	123/1	1
Eigersund	1101	100	1	1101-100-1-3	100/1	3
Eigersund	1101	100	1	1101-100-1-3	100/1	3
Eigersund	1101	100	1	1101-100-1-3	100/1	3
Eigersund	1101	100	1	1101-100-1-4	100/1	4
Eigersund	1101	100	1	1101-100-1-6	100/1	6
Eigersund	1101	100	1	1101-100-1-8	100/1	8
Eigersund	1101	100	1	1101-100-1-17	100/1	17
Eigersund	1101	100	1	1101-100-1-17	100/1	17
Eigersund	1101	123	9	1101-123-9-22	123/9	22
Eigersund	1101	100	1	1101-100-1-26	100/1	26
Eigersund	1101	100	1	1101-100-1-30	100/1	30
Eigersund	1101	93	24	1101-93-24	93/24	
Eigersund	1101	74	13	1101-74-13	74/13	
Eigersund	1101	101	21	1101-101-21	101/21	
Eigersund	1101	74	13	1101-74-13	74/13	
Eigersund	1101	123	26	1101-123-26	123/26	
Eigersund	1101	71	9	1101-71-9	71/9	
Eigersund	1101	103	8	1101-103-8	103/8	
Eigersund	1101	123	29	1101-123-29	123/29	
Eigersund	1101	123	29	1101-123-29	123/29	

Eigersund	1101	93	33	1101-93-33	93/33	
Eigersund	1101	95	15	1101-95-15	95/15	
Eigersund	1101	34	1	1101-34-1	34/1	
Eigersund	1101	64	1	1101-64-1	64/1	
Eigersund	1101	100	13	1101-100-13	100/13	
Eigersund	1101	100	13	1101-100-13	100/13	
Eigersund	1101	93	58	1101-93-58	93/58	
Eigersund	1101	93	59	1101-93-59	93/59	
Eigersund	1101	93	53	1101-93-53	93/53	
Eigersund	1101	99	9	1101-99-9	99/9	
Eigersund	1101	63	1	1101-63-1	63/1	
Eigersund	1101	93	42	1101-93-42	93/42	
Eigersund	1101	93	46	1101-93-46	93/46	
Eigersund	1101	93	14	1101-93-14	93/14	
Eigersund	1101	92	1	1101-92-1	92/1	
Eigersund	1101	92	27	1101-92-27	92/27	
Eigersund	1101	93	29	1101-93-29	93/29	
Eigersund	1101	78	12	1101-78-12	78/12	
Eigersund	1101	78	22	1101-78-22	78/22	
Eigersund	1101	68	4	1101-68-4	68/4	
Eigersund	1101	99	2	1101-99-2	99/2	
Eigersund	1101	70	3	1101-70-3	70/3	
Eigersund	1101	99	1	1101-99-1	99/1	
Eigersund	1101	99	14	1101-99-14	99/14	
Eigersund	1101	79	6	1101-79-6	79/6	
Eigersund	1101	71	3	1101-71-3	71/3	
Eigersund	1101	99	3	1101-99-3	99/3	

Eigersund	1101	99	4	1101-99-4	99/4	
Eigersund	1101	99	13	1101-99-13	99/13	
Eigersund	1101	71	3	1101-71-3	71/3	
Eigersund	1101	99	3	1101-99-3	99/3	
Eigersund	1101	99	4	1101-99-4	99/4	
Eigersund	1101	99	13	1101-99-13	99/13	
Eigersund	1101	62	17	1101-62-17	62/17	
Eigersund	1101	62	4	1101-62-4	62/4	
Eigersund	1101	62	8	1101-62-8	62/8	
Eigersund	1101	62	47	1101-62-47	62/47	
Eigersund	1101	72	10	1101-72-10	72/10	
Eigersund	1101	74	6	1101-74-6	74/6	
Eigersund	1101	79	10	1101-79-10	79/10	
Eigersund	1101	62	5	1101-62-5	62/5	
Eigersund	1101	62	25	1101-62-25	62/25	
Eigersund	1101	62	31	1101-62-31	62/31	
Eigersund	1101	62	35	1101-62-35	62/35	
Eigersund	1101	62	36	1101-62-36	62/36	
Eigersund	1101	62	5	1101-62-5	62/5	
Eigersund	1101	61	1	1101-61-1	61/1	
Eigersund	1101	61	6	1101-61-6	61/6	
Eigersund	1101	62	2	1101-62-2	62/2	
Eigersund	1101	121	12	1101-121-12	121/12	
Eigersund	1101	95	8	1101-95-8	95/8	
Eigersund	1101	70	4	1101-70-4	70/4	
Eigersund	1101	92	10	1101-92-10	92/10	
Eigersund	1101	95	14	1101-95-14	95/14	

Eigersund	1101	95	16	1101-95-16	95/16	
Eigersund	1101	123	26	1101-123-26	123/26	
Eigersund	1101	94	2	1101-94-2	94/2	
Eigersund	1101	65	3	1101-65-3	65/3	
Eigersund	1101	102	3	1101-102-3	102/3	
Eigersund	1101	122	3	1101-122-3	122/3	
Eigersund	1101	122	4	1101-122-4	122/4	
Eigersund	1101	123	17	1101-123-17	123/17	
Eigersund	1101	123	18	1101-123-18	123/18	
Eigersund	1101	123	19	1101-123-19	123/19	
Eigersund	1101	62	32	1101-62-32	62/32	
Eigersund	1101	62	32	1101-62-32	62/32	
Eigersund	1101	68	1	1101-68-1	68/1	
Eigersund	1101	68	7	1101-68-7	68/7	
Eigersund	1101	72	19	1101-72-19	72/19	
Eigersund	1101	72	28	1101-72-28	72/28	
Eigersund	1101	61	8	1101-61-8	61/8	
Eigersund	1101	99	6	1101-99-6	99/6	
Eigersund	1101	99	6	1101-99-6	99/6	
Eigersund	1101	99	16	1101-99-16	99/16	
Eigersund	1101	101	13	1101-101-13	101/13	
Eigersund	1101	103	15	1101-103-15	103/15	
Eigersund	1101	103	1	1101-103-1	103/1	
Eigersund	1101	103	3	1101-103-3	103/3	
Eigersund	1101	122	2	1101-122-2	122/2	
Eigersund	1101	94	32	1101-94-32	94/32	
Eigersund	1101	122	1	1101-122-1	122/1	

Eigersund	1101	103	10	1101-103-10	103/10	
Eigersund	1101	62	44	1101-62-44	62/44	
Eigersund	1101	93	4	1101-93-4	93/4	
Eigersund	1101	93	36	1101-93-36	93/36	
Eigersund	1101	93	41	1101-93-41	93/41	
Eigersund	1101	103	2	1101-103-2	103/2	
Eigersund	1101	34	7	1101-34-7	34/7	
Eigersund	1101	61	11	1101-61-11	61/11	
Eigersund	1101	62	46	1101-62-46	62/46	
Eigersund	1101	65	1	1101-65-1	65/1	
Eigersund	1101	68	11	1101-68-11	68/11	
Eigersund	1101	69	9	1101-69-9	69/9	
Eigersund	1101	70	11	1101-70-11	70/11	
Eigersund	1101	72	26	1101-72-26	72/26	
Eigersund	1101	73	10	1101-73-10	73/10	
Eigersund	1101	74	15	1101-74-15	74/15	
Eigersund	1101	92	24	1101-92-24	92/24	
Eigersund	1101	92	33	1101-92-33	92/33	
Eigersund	1101	94	10	1101-94-10	94/10	
Eigersund	1101	94	18	1101-94-18	94/18	
Eigersund	1101	94	25	1101-94-25	94/25	
Eigersund	1101	95	13	1101-95-13	95/13	
Eigersund	1101	99	12	1101-99-12	99/12	
Eigersund	1101	99	17	1101-99-17	99/17	
Eigersund	1101	100	6	1101-100-6	100/6	
Eigersund	1101	101	19	1101-101-19	101/19	
Eigersund	1101	102	1	1101-102-1	102/1	

Eigersund	1101	103	18	1101-103-18	103/18	
Eigersund	1101	121	27	1101-121-27	121/27	
Eigersund	1101	122	7	1101-122-7	122/7	
Eigersund	1101	123	84	1101-123-84	123/84	
Eigersund	1101	70	7	1101-70-7	70/7	
Eigersund	1101	93	58	1101-93-58	93/58	
Eigersund	1101	93	59	1101-93-59	93/59	
Eigersund	1101	68	9	1101-68-9	68/9	
Eigersund	1101	103	14	1101-103-14	103/14	
Eigersund	1101	92	25	1101-92-25	92/25	
Eigersund	1101	62	26	1101-62-26	62/26	
Eigersund	1101	62	26	1101-62-26	62/26	
Eigersund	1101	77	1	1101-77-1	77/1	
Eigersund	1101	94	3	1101-94-3	94/3	
Eigersund	1101	100	24	1101-100-24	100/24	
Eigersund	1101	103	14	1101-103-14	103/14	
Eigersund	1101	121	18	1101-121-18	121/18	
Eigersund	1101	121	18	1101-121-18	121/18	
Eigersund	1101	103	17	1101-103-17	103/17	
Eigersund	1101	103	17	1101-103-17	103/17	
Eigersund	1101	100	21	1101-100-21	100/21	
Eigersund	1101	100	21	1101-100-21	100/21	
Eigersund	1101	100	11	1101-100-11	100/11	
Eigersund	1101	123	35	1101-123-35	123/35	
Eigersund	1101	123	35	1101-123-35	123/35	
Eigersund	1101	103	16	1101-103-16	103/16	
Eigersund	1101	72	1	1101-72-1	72/1	

Eigersund	1101	72	8	1101-72-8	72/8	
Eigersund	1101	72	29	1101-72-29	72/29	
Eigersund	1101	73	4	1101-73-4	73/4	
Eigersund	1101	73	1	1101-73-1	73/1	
Eigersund	1101	73	3	1101-73-3	73/3	
Eigersund	1101	73	5	1101-73-5	73/5	
Eigersund	1101	73	7	1101-73-7	73/7	
Eigersund	1101	121	14	1101-121-14	121/14	
Eigersund	1101	121	1	1101-121-1	121/1	
Eigersund	1101	121	2	1101-121-2	121/2	
Eigersund	1101	121	25	1101-121-25	121/25	
Eigersund	1101	69	3	1101-69-3	69/3	
Eigersund	1101	99	5	1101-99-5	99/5	
Eigersund	1101	100	15	1101-100-15	100/15	
Eigersund	1101	61	7	1101-61-7	61/7	
Eigersund	1101	61	10	1101-61-10	61/10	
Eigersund	1101	92	5	1101-92-5	92/5	
Eigersund	1101	92	7	1101-92-7	92/7	
Eigersund	1101	92	12	1101-92-12	92/12	
Eigersund	1101	92	14	1101-92-14	92/14	
Eigersund	1101	92	16	1101-92-16	92/16	
Eigersund	1101	93	3	1101-93-3	93/3	
Eigersund	1101	93	12	1101-93-12	93/12	
Eigersund	1101	93	48	1101-93-48	93/48	
Eigersund	1101	93	21	1101-93-21	93/21	
Eigersund	1101	93	54	1101-93-54	93/54	
Eigersund	1101	103	14	1101-103-14	103/14	

Eigersund	1101	79	28	1101-79-28	79/28	
Eigersund	1101	67	1	1101-67-1	67/1	
Eigersund	1101	68	5	1101-68-5	68/5	
Eigersund	1101	68	6	1101-68-6	68/6	
Eigersund	1101	33	1	1101-33-1	33/1	
Eigersund	1101	92	19	1101-92-19	92/19	
Eigersund	1101	92	29	1101-92-29	92/29	
Eigersund	1101	93	35	1101-93-35	93/35	
Eigersund	1101	93	38	1101-93-38	93/38	
Eigersund	1101	33	1	1101-33-1	33/1	
Eigersund	1101	71	13	1101-71-13	71/13	
Eigersund	1101	69	1	1101-69-1	69/1	
Eigersund	1101	69	2	1101-69-2	69/2	
Eigersund	1101	69	7	1101-69-7	69/7	
Eigersund	1101	99	7	1101-99-7	99/7	
Eigersund	1101	70	1	1101-70-1	70/1	
Eigersund	1101	71	4	1101-71-4	71/4	
Eigersund	1101	71	10	1101-71-10	71/10	
Eigersund	1101	70	8	1101-70-8	70/8	
Eigersund	1101	70	5	1101-70-5	70/5	
Eigersund	1101	70	6	1101-70-6	70/6	
Eigersund	1101	70	9	1101-70-9	70/9	
Eigersund	1101	93	2	1101-93-2	93/2	
Eigersund	1101	93	5	1101-93-5	93/5	
Eigersund	1101	93	28	1101-93-28	93/28	
Eigersund	1101	93	40	1101-93-40	93/40	
Eigersund	1101	93	52	1101-93-52	93/52	

Eigersund	1101	93	57	1101-93-57	93/57	
Eigersund	1101	71	5	1101-71-5	71/5	
Eigersund	1101	71	7	1101-71-7	71/7	
Eigersund	1101	72	16	1101-72-16	72/16	
Eigersund	1101	73	2	1101-73-2	73/2	
Eigersund	1101	73	6	1101-73-6	73/6	
Eigersund	1101	92	28	1101-92-28	92/28	
Eigersund	1101	71	1	1101-71-1	71/1	
Eigersund	1101	71	8	1101-71-8	71/8	
Eigersund	1101	100	18	1101-100-18	100/18	
Eigersund	1101	100	19	1101-100-19	100/19	
Eigersund	1101	100	26	1101-100-26	100/26	
Eigersund	1101	100	26	1101-100-26	100/26	
Eigersund	1101	70	2	1101-70-2	70/2	
Eigersund	1101	93	8	1101-93-8	93/8	
Eigersund	1101	74	2	1101-74-2	74/2	
Eigersund	1101	74	5	1101-74-5	74/5	
Eigersund	1101	74	8	1101-74-8	74/8	
Eigersund	1101	74	14	1101-74-14	74/14	
Eigersund	1101	72	18	1101-72-18	72/18	
Eigersund	1101	72	20	1101-72-20	72/20	
Eigersund	1101	72	24	1101-72-24	72/24	
Eigersund	1101	72	18	1101-72-18	72/18	
Eigersund	1101	72	20	1101-72-20	72/20	
Eigersund	1101	92	30	1101-92-30	92/30	
Eigersund	1101	92	22	1101-92-22	92/22	
Eigersund	1101	92	22	1101-92-22	92/22	

Eigersund	1101	61	7	1101-61-7	61/7	
Eigersund	1101	101	18	1101-101-18	101/18	
Eigersund	1101	95	6	1101-95-6	95/6	
Eigersund	1101	95	17	1101-95-17	95/17	
Eigersund	1101	62	34	1101-62-34	62/34	
Eigersund	1101	62	34	1101-62-34	62/34	
Eigersund	1101	100	14	1101-100-14	100/14	
Eigersund	1101	101	3	1101-101-3	101/3	
Eigersund	1101	102	2	1101-102-2	102/2	
Eigersund	1101	94	33	1101-94-33	94/33	
Eigersund	1101	123	88	1101-123-88	123/88	
Eigersund	1101	94	21	1101-94-21	94/21	
Eigersund	1101	103	11	1101-103-11	103/11	
Eigersund	1101	62	27	1101-62-27	62/27	
Eigersund	1101	62	28	1101-62-28	62/28	
Eigersund	1101	103	11	1101-103-11	103/11	
Eigersund	1101	62	30	1101-62-30	62/30	
Eigersund	1101	62	30	1101-62-30	62/30	
Eigersund	1101	93	39	1101-93-39	93/39	
Eigersund	1101	62	37	1101-62-37	62/37	
Eigersund	1101	62	37	1101-62-37	62/37	
Eigersund	1101	121	23	1101-121-23	121/23	
Eigersund	1101	121	23	1101-121-23	121/23	
Eigersund	1101	100	22	1101-100-22	100/22	
Eigersund	1101	101	20	1101-101-20	101/20	
Eigersund	1101	94	19	1101-94-19	94/19	
Eigersund	1101	94	19	1101-94-19	94/19	

Eigersund	1101	71	6	1101-71-6	71/6	
Eigersund	1101	92	4	1101-92-4	92/4	
Eigersund	1101	123	5	1101-123-5	123/5	
Eigersund	1101	123	39	1101-123-39	123/39	
Eigersund	1101	123	9	1101-123-9	123/9	
Eigersund	1101	123	91	1101-123-91	123/91	
Eigersund	1101	123	3	1101-123-3	123/3	
Eigersund	1101	61	3	1101-61-3	61/3	
Eigersund	1101	61	4	1101-61-4	61/4	
Eigersund	1101	121	3	1101-121-3	121/3	
Eigersund	1101	121	4	1101-121-4	121/4	
Eigersund	1101	121	7	1101-121-7	121/7	
Eigersund	1101	121	8	1101-121-8	121/8	
Eigersund	1101	121	9	1101-121-9	121/9	
Eigersund	1101	121	21	1101-121-21	121/21	
Eigersund	1101	76	1	1101-76-1	76/1	
Eigersund	1101	123	28	1101-123-28	123/28	
Eigersund	1101	123	2	1101-123-2	123/2	
Eigersund	1101	93	27	1101-93-27	93/27	
Eigersund	1101	93	50	1101-93-50	93/50	
Eigersund	1101	93	13	1101-93-13	93/13	
Eigersund	1101	94	30	1101-94-30	94/30	
Eigersund	1101	35	1	1101-35-1	35/1	
Eigersund	1101	35	2	1101-35-2	35/2	
Eigersund	1101	35	7	1101-35-7	35/7	
Eigersund	1101	95	20	1101-95-20	95/20	
Eigersund	1101	103	13	1101-103-13	103/13	

Eigersund	1101	94	65	1101-94-65	94/65	
Eigersund	1101	94	1	1101-94-1	94/1	
Eigersund	1101	123	20	1101-123-20	123/20	
Eigersund	1101	99	15	1101-99-15	99/15	
Eigersund	1101	79	9	1101-79-9	79/9	
Eigersund	1101	79	2	1101-79-2	79/2	
Eigersund	1101	79	14	1101-79-14	79/14	
Eigersund	1101	79	16	1101-79-16	79/16	
Eigersund	1101	100	25	1101-100-25	100/25	
Eigersund	1101	100	25	1101-100-25	100/25	
Eigersund	1101	100	9	1101-100-9	100/9	
Eigersund	1101	92	23	1101-92-23	92/23	
Eigersund	1101	92	23	1101-92-23	92/23	
Eigersund	1101	93	19	1101-93-19	93/19	
Eigersund	1101	93	17	1101-93-17	93/17	
Eigersund	1101	62	14	1101-62-14	62/14	
Eigersund	1101	62	15	1101-62-15	62/15	
Eigersund	1101	62	14	1101-62-14	62/14	
Eigersund	1101	62	22	1101-62-22	62/22	
Eigersund	1101	62	23	1101-62-23	62/23	
Eigersund	1101	62	24	1101-62-24	62/24	
Eigersund	1101	101	1	1101-101-1	101/1	
Eigersund	1101	101	2	1101-101-2	101/2	
Eigersund	1101	123	3	1101-123-3	123/3	
Eigersund	1101	123	3	1101-123-3	123/3	
Eigersund	1101	100	8	1101-100-8	100/8	
Eigersund	1101	62	19	1101-62-19	62/19	

Eigersund	1101	62	40	1101-62-40	62/40	
Eigersund	1101	62	40	1101-62-40	62/40	
Eigersund	1101	121	13	1101-121-13	121/13	
Eigersund	1101	121	16	1101-121-16	121/16	
Eigersund	1101	121	26	1101-121-26	121/26	
Eigersund	1101	34	6	1101-34-6	34/6	
Eigersund	1101	35	8	1101-35-8	35/8	
Eigersund	1101	62	18	1101-62-18	62/18	
Eigersund	1101	69	8	1101-69-8	69/8	
Eigersund	1101	70	10	1101-70-10	70/10	
Eigersund	1101	71	14	1101-71-14	71/14	
Eigersund	1101	72	25	1101-72-25	72/25	
Eigersund	1101	79	33	1101-79-33	79/33	
Eigersund	1101	93	55	1101-93-55	93/55	
Eigersund	1101	94	51	1101-94-51	94/51	
Eigersund	1101	121	24	1101-121-24	121/24	
Eigersund	1101	122	6	1101-122-6	122/6	
Eigersund	1101	123	36	1101-123-36	123/36	
Eigersund	1101	123	3	1101-123-3	123/3	
Eigersund	1101	62	38	1101-62-38	62/38	
Eigersund	1101	62	38	1101-62-38	62/38	
Eigersund	1101	123	3	1101-123-3	123/3	
Eigersund	1101	72	30	1101-72-30	72/30	
Eigersund	1101	72	23	1101-72-23	72/23	
Eigersund	1101	72	30	1101-72-30	72/30	
Eigersund	1101	72	31	1101-72-31	72/31	
Eigersund	1101	72	3	1101-72-3	72/3	

Eigersund	1101	121	5	1101-121-5	121/5	
Eigersund	1101	121	6	1101-121-6	121/6	
Eigersund	1101	62	6	1101-62-6	62/6	
Eigersund	1101	62	10	1101-62-10	62/10	
Eigersund	1101	121	11	1101-121-11	121/11	
Eigersund	1101	62	13	1101-62-13	62/13	
Eigersund	1101	93	15	1101-93-15	93/15	
Eigersund	1101	62	33	1101-62-33	62/33	
Eigersund	1101	62	33	1101-62-33	62/33	
Eigersund	1101	103	7	1101-103-7	103/7	
Eigersund	1101	95	12	1101-95-12	95/12	
Eigersund	1101	100	10	1101-100-10	100/10	
Eigersund	1101	100	7	1101-100-7	100/7	
Eigersund	1101	100	7	1101-100-7	100/7	
Eigersund	1101	62	39	1101-62-39	62/39	
Eigersund	1101	62	39	1101-62-39	62/39	
Eigersund	1101	123	27	1101-123-27	123/27	
Eigersund	1101	123	32	1101-123-32	123/32	
Eigersund	1101	93	31	1101-93-31	93/31	
Eigersund	1101	123	1	1101-123-1	123/1	
Eigersund	1101	123	38	1101-123-38	123/38	
Eigersund	1101	103	7	1101-103-7	103/7	
Eigersund	1101	74	1	1101-74-1	74/1	
Eigersund	1101	74	9	1101-74-9	74/9	
Eigersund	1101	74	11	1101-74-11	74/11	
Eigersund	1101	75	1	1101-75-1	75/1	
Eigersund	1101	74	12	1101-74-12	74/12	

Eigersund	1101	93	26	1101-93-26	93/26	
Eigersund	1101	93	49	1101-93-49	93/49	
Eigersund	1101	62	43	1101-62-43	62/43	
Eigersund	1101	62	43	1101-62-43	62/43	
Eigersund	1101	100	17	1101-100-17	100/17	
Eigersund	1101	121	22	1101-121-22	121/22	
Eigersund	1101	101	5	1101-101-5	101/5	
Eigersund	1101	101	7	1101-101-7	101/7	
Eigersund	1101	101	8	1101-101-8	101/8	
Eigersund	1101	101	16	1101-101-16	101/16	
Eigersund	1101	123	30	1101-123-30	123/30	
Eigersund	1101	123	31	1101-123-31	123/31	
Eigersund	1101	79	39	1101-79-39	79/39	
Eigersund	1101	92	8	1101-92-8	92/8	
Eigersund	1101	92	32	1101-92-32	92/32	
Eigersund	1101	93	10	1101-93-10	93/10	
Eigersund	1101	93	60	1101-93-60	93/60	
Eigersund	1101	95	21	1101-95-21	95/21	
Eigersund	1101	93	37	1101-93-37	93/37	
Eigersund	1101	93	43	1101-93-43	93/43	
Eigersund	1101	93	56	1101-93-56	93/56	
Eigersund	1101	121	15	1101-121-15	121/15	
Eigersund	1101	95	5	1101-95-5	95/5	
Eigersund	1101	100	3	1101-100-3	100/3	
Eigersund	1101	100	23	1101-100-23	100/23	
Eigersund	1101	100	3	1101-100-3	100/3	
Eigersund	1101	100	23	1101-100-23	100/23	

Eigersund	1101	100	3	1101-100-3	100/3	
Eigersund	1101	100	23	1101-100-23	100/23	
Eigersund	1101	100	12	1101-100-12	100/12	
Eigersund	1101	100	3	1101-100-3	100/3	
Eigersund	1101	100	23	1101-100-23	100/23	
Eigersund	1101	93	31	1101-93-31	93/31	
Eigersund	1101	123	1	1101-123-1	123/1	
Eigersund	1101	123	38	1101-123-38	123/38	
Eigersund	1101	94	46	1101-94-46	94/46	
Eigersund	1101	72	24	1101-72-24	72/24	
Eigersund	1101	94	46	1101-94-46	94/46	
Eigersund	1101	95	2	1101-95-2	95/2	
Eigersund	1101	93	1	1101-93-1	93/1	
Eigersund	1101	93	7	1101-93-7	93/7	
Eigersund	1101	95	1	1101-95-1	95/1	
Eigersund	1101	95	10	1101-95-10	95/10	
Eigersund	1101	94	47	1101-94-47	94/47	
Eigersund	1101	101	6	1101-101-6	101/6	
Eigersund	1101	79	24	1101-79-24	79/24	
Eigersund	1101	93	30	1101-93-30	93/30	
Eigersund	1101	66	1	1101-66-1	66/1	
Eigersund	1101	66	2	1101-66-2	66/2	
Eigersund	1101	66	3	1101-66-3	66/3	
Eigersund	1101	66	4	1101-66-4	66/4	
Eigersund	1101	100	23	1101-100-23	100/23	
Eigersund	1101	100	23	1101-100-23	100/23	
Eigersund	1101	62	41	1101-62-41	62/41	

Eigersund	1101	62	41	1101-62-41	62/41	
Eigersund	1101	100	9	1101-100-9	100/9	
Eigersund	1101	95	3	1101-95-3	95/3	
Eigersund	1101	95	11	1101-95-11	95/11	
Eigersund	1101	62	42	1101-62-42	62/42	
Eigersund	1101	100	20	1101-100-20	100/20	
Eigersund	1101	100	20	1101-100-20	100/20	
Eigersund	1101	62	1	1101-62-1	62/1	
Eigersund	1101	62	7	1101-62-7	62/7	
Eigersund	1101	62	12	1101-62-12	62/12	
Eigersund	1101	74	10	1101-74-10	74/10	
Eigersund	1101	63	1	1101-63-1	63/1	
Eigersund	1101	62	29	1101-62-29	62/29	
Eigersund	1101	62	29	1101-62-29	62/29	
Eigersund	1101	63	1	1101-63-1	63/1	
Eigersund	1101	93	39	1101-93-39	93/39	
Eigersund	1101	71	2	1101-71-2	71/2	
Eigersund	1101	71	11	1101-71-11	71/11	
Eigersund	1101	35	7	1101-35-7	35/7	
Eigersund	1101	93	18	1101-93-18	93/18	
Eigersund	1101	93	45	1101-93-45	93/45	
Eigersund	1101	121	17	1101-121-17	121/17	

Vedlegg 2 – Redegjørelse fra Advokatfirmaet BAHR AS

NOTAT

Til: Norge Mineraler AS

Fra: Advokatfirmaet BAHR AS
Saksansvarlig advokat: Øystein Nore Nyhus

Dato: Oslo, 16. april 2024

Adgangen til å foreta kulturminneundersøkelse i utmark uten grunneiers samtykke

1. Innledning

I forbindelse med Norge Mineraler AS' (NM) planlagte gruvedrift for mineralutvinning i Dalane, skal det i første omgang gjennomføres en innledende undersøkelse av tiltaksområdet for å avdekke forekomsten av eventuelle kulturminner som medfører krav om særskilt tillatelse etter kulturminneloven § 8. Grunneierne i tiltaksområdet er varslet om undersøkelsen i tråd med kulturminneloven § 11. Kulturminneloven gir imidlertid ingen hjemmel for den som gjennomfører kulturminneundersøkelsen til å ferdes på privat grunn utover det som allerede følger av friluftslovens allemannsrett (Holme, note 2 i Karnov lovkommentar til kulturminneloven § 11, 2023).

NM har bedt Advokatfirmaet BAHR AS å redegjøre for hvor langt allemannsretten rekker ved gjennomføringen av slike kulturminneundersøkelser. I tillegg vil notatet undersøke hvorvidt plan- og bygningsloven § 33-2 gir hjemmel til å gjennomføre kulturminneundersøkelsen uten grunneiers samtykke.

Kulturminneundersøkelsene omtalt i dette notatet er innledende undersøkelser. De omfatter ferdsel og registrering, plukking av planter/vegetasjon og små prøver fra grunnen. Grundigere kulturminneundersøkelser, som vil kreve større inngrep i grunnen, er ikke omtalt her. Slike grundigere undersøkelser blir først aktuelt dersom de innledende undersøkelsen gir grunnlag for det.

Konklusjonene er beskrevet i punkt 2 i notatet. Punkt 3 og 4 inneholder en nærmere begrunnelse for konklusjonen i punkt 2.

2. Konklusjoner

Den varslede kulturminneundersøkelsen kan gjennomføres uten grunneiers samtykke.

På de delene av tiltaksområdet som defineres som «utmark» etter friluftsloven, vil Rogaland fylkeskommune kunne gjennomføre kulturminneundersøkelsen i kraft av allemannsretten.

Plan- og bygningsloven § 33-2 gir dessuten hjemmel til å gjennomføre kulturminneundersøkelsen på «fast eiendom», hvilket omfatter både utmark og innmark. Den nærmere grensedragningen mellom innmark og utmark etter friluftsloven § 1 a, er derfor av underordnet betydning. Selv om pbl. § 33-2

gir Rogaland fylkeskommune en selvstendig undersøkelsesrett, vil det være en fordel om fylkeskommune gis tillatelse til å gjennomføre undersøkelsen av de berørte kommunene.

3. Kulturminneundersøkelse med hjemmel i allemannsretten

3.1 Ferdselsretten er formålsnøytral

Allemannsretten følger av friluftsløven. Loven lovfester den sedvanerettslige nyttesretten. De tre grunnpilarene i allemannsretten er ferdselsretten i § 2, høstingsretten i § 5 og oppholdsretten i § 9. Av særlig interesse for kulturminneundersøkelser er ferdselsretten i friluftsløven § 2, som slår fast at i «utmark kan enhver ferdes til fots hele året, når det skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet».

Ferdselsretten i § 2 tilkommer «enhver». I Friluftskomiteens innstilling er også fremhevet at allemannsrettigheter er «rettigheter som tilkommer alle og enhver uten hensyn til stand eller stilling, statsborgerskap, bostavsforhold osv». Verken ordlyden eller lovens forarbeider setter noen skranker for hvem allemannsrettene tilkommer. Det kan derfor ikke være tvilsomt at også offentlige forvaltningsorganer, slik som en fylkeskommune, kan utnytte allemannsretten.

Ordlyden i § 2 setter heller ingen språklige grenser for hva ferdselsretten kan benyttes til. Det er også bekreftet av Høyesterett i Rt. 2014 s. 36 avsnitt 64 at «friluftsløven § 2 gir ferdselsrett uavhengig av formålet med ferdselen, og formålsbestemmelsen i § 1 gir heller ikke grunnlag for å avgrense mot kommersiell ferdsel». Ferdselsretten setter derfor ingen grenser for *hvilken type* aktivitet som kan utøves i utmark. Ferdselsretten er formålsnøytral.

Forarbeidene til friluftsløven viser at hensynet til vern av kulturminner dessuten er et av formålene friluftsløven er ment å ivareta. I Ot.prp. nr. 28 (1995-1996) s. 18 uttaler Miljøverndepartementet følgende i spesialmerknadene til lovens formålsparagraf:

«Det er i tillegg viktig at også hensynet til kulturminner og kulturmiljøer blir ivaretatt i friluftssammenheng. Med kulturminner menes alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Kulturmiljøer er områder hvor kulturminner inngår som en del av en større helhet eller sammenheng, f.eks. i et kulturlandskap»

I spesialmerknadene til § 11 om ferdselskultur, er det også fremhevet at «[k]ulturminneverdier i natur- og kulturlandskapet er også viktige elementer som ikke må skades», jf. Ot.prp. nr. 27 (1995-1996) s. 19.

Friluftsløven bygger altså på en klar forutsetning om at kulturminner i utmark skal beskyttes. Å gjennomføre en innledende fase av en kulturminneundersøkelse, vil i så måte være med på å fremme friluftsløvens formål om vern av kulturminner. Når Høyesterett i tillegg har stadfestet at ferdselsretten er formålsnøytral, kan det ikke være tvilsomt at en kulturminneundersøkelse i utmark kan gjennomføres i kraft av allemannsretten.

3.2 Krav til ferdselskultur

Selv om ikke ferdselsretten setter noen grenser for *hvilken type* aktivitet som kan utøves i utmark i kraft av allemannsretten, stiller § 2 første ledd krav om at ferdselen må skje «hensynsfullt og med

tilbørlig varsomhet». Dette kravet til ferdselskultur følger også av § 11, hvor det i første ledd fremgår at:

«Enhver som ferdes eller oppholder seg på annen manns grunn eller på sjøen utenfor, skal opptre hensynsfullt og varsomt for ikke å volde skade eller ulempe for eier, bruker eller andre, eller påføre miljøet skade. Han plikter å se etter at han ikke etterlater seg stedet i en tilstand som kan virke skjemmende eller føre til skade eller ulempe for noen»

Bestemmelsens andre ledd gir grunneier eller bruker rett til å «vise bort folk som opptre hensynsløst eller ved utilbørlig atferd utsetter eiendommen eller berettigete interesser for skade eller ulempe».

En kulturminneundersøkelse som gjennomføres i kraft av ferdselsretten i § 2 må derfor skje på en hensynsfull og varsom måte, og utmarken må etterlates i en tilstand som ikke kan virke skjemmende eller føre til skade eller ulempe for noen. Dette henger også sammen med grensene for høstingsretten i § 5, som slår fast at allmennheten under ferdsel i utmark kan høste av floraen i utmarken, men kun «når det skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet». I forarbeidene til bestemmelsen er det fremhevet at «all høsting må være bærekraftig», hvilket innebærer at det ikke skal høstes mer enn hva naturen evner å reprodusere, jf. Prop.88 L (2010-2011) s. 19. I samme lovforarbeid er det også presisert at det ikke er lov å sanke røtter av ville arter som er ført opp i Norsk Rødliste.

Ved gjennomføringen av kulturminneundersøkelsen må det tas hensyn til disse tålegrensene. I juridisk teori er det likevel fremhevet at «skaden eller ulempen må være av et visst omfang for å representere et brudd på § 11» (Reusch, Friluftsløven med kommentarer 2016, s. 290). I tilknytning til organiserte og kommersielle aktiviteter fremhever samme forfatter på s. 293 at det er særlig i tilfeller av «intensiv fisketurisme, omfattende skiskolevirksomhet eller bærplukking for næringsmiddelindustrien» at problemstillingene har oppstått.

Basert på den terskelen som er skissert i teorien, vil en enkeltstående kulturminneundersøkelse av tiltaksområdet i utgangspunktet ligge klart innenfor lovens tålegrense. Dersom gjennomføringen av kulturminneundersøkelsen krever mindre inngrep i naturen, slik som f.eks. utgravinger i marken, må selve gjennomføringen av inngrepet likevel holde seg innenfor grensene for høstingsretten i § 5, slik at f.eks. eventuelle rødlistede arter ikke blir høstet. Mindre stikkprøver av floraen i området vil imidlertid klart være tillatt som ledd i en kulturminneundersøkelse.

3.3 Kort om grensen mellom innmark og utmark

Som nevnt, gjelder allemannsretten kun i «utmark». Dette innebærer at dersom deler av tiltaksområdet ligger på områder som defineres som «innmark», gir ikke allemannsretten hjemmel til å gjennomføre kulturminneundersøkelsen uten grunneiers samtykke.

Som innmark regnes «gårds plass, hustomt, dyrket mark, engslått og kulturbeite samt liknende område hvor allmenhetens ferdsel vil være til utilbørlig fortrengsel for eier eller bruker», jf. § 1 a første ledd. I bedømmelsen av om allmenhetens ferdsel vil være til utilbørlig fortrengsel for eier eller bruker, skal det foretas en interesseavveining mellom grunneiers interesser og allmenhetens interesser. I rettspraksis er det lagt til grunn at «det må stilles høye krav for at noe med hjemmel i denne bestemmelse skal kunne rubriseres som innmark», jf. Rt. 1998 s. 1164 (Furumoa).

Rettspraksis om grensedragningen viser at områder så nært som 20 meter fra grunneierens hytte ikke har blitt ansett som innmark, jf. Rt. 2005 s. 805 (Hvaler). I Rt. 2012 s. 882 (Nesodden) ble dessuten en kyststi som lå hhv. 15 og 5,5 meter fra hovedhusene ansett som utmark. Det ble lagt vekt på at hovedhusene lå plassert 4-5 meter høydemeter over stien, og dermed hadde sikret seg romslige uteplasser med begrenset innsyn jf. avsnitt 57. Det er først i de tilfellene den aktuelle eiendommen *ikke* har private områder uten vesentlig innsyn at det kan bli tale om å anvende bestemmelsen om «utilbørlig fortrengsel» (Mykkeltvedt, note 10 i Karnov lovkommentar til frilufsloven § 1 a, 2023).

På denne bakgrunn vil kulturminneundersøkelsen kunne finne sted i kraft av allemannsretten, så lenge undersøkelsen ikke finner sted på områder som er eksemplifisert som «innmark» i § 1 a, eller på områder som ligger så tett opp mot grunneiers bebyggelse at det vil oppleves som sjenerende for grunneiers privatliv.

4. Kulturminneundersøkelse med hjemmel i pbl. § 33-2

Plan- og bygningsloven § 33-2 gir plan- og bygningsmyndighetene eller «andre med samtykke fra kommunen» hjemmel til å foreta «måling, utstikking og andre undersøkelser på fast eiendom, med sikte på gjennomføring av loven eller bestemmelser i medhold av loven», jf. første ledd.

Bestemmelsens andre og tredje ledd gir regler for den nærmere gjennomføringen av undersøkelsen, samt plikten til å varsle grunneier før undersøkelsen finner sted. Notatet vil ikke gå nærmere inn på disse reglene, siden de uansett ikke setter skranker for adgangen til å gjennomføre den aktuelle kulturminneundersøkelsen her.

Retten til å gjennomføre undersøkelser etter § 33-2 ligger i utgangspunktet hos «plan- og bygningsmyndighetene». Etter plan og bygningsloven § 3-4 fjerde ledd er Fylkestinget regional planmyndighet. Fylkeskommunen har dermed selv rettigheter etter pbl. § 33-2. Det kan uansett være hensiktsmessig å innhente samtykke fra de aktuelle kommunene hvor undersøkelsen skal gjennomføres, for å sikre lokal forankring.

Formuleringen «måling, utstikking og andre undersøkelser på fast eiendom» setter få språklige rammer for hvilke undersøkelsesmetoder som kan benyttes. Bakgrunnen for den vide ordlyden er at den som gjennomfører undersøkelsen skal kunne foreta de undersøkelsene som er nødvendig ut ifra bakgrunnen og formålet med undersøkelsen (Løitegaard og Johnson, note 3 i Karnov lovkommentar til plan- og bygningsloven § 33-2, 2024). Bestemmelsen åpner derfor for å foreta de undersøkelser som måtte være nødvendige i forbindelse med den aktuelle kulturminneundersøkelsen.

Bestemmelsens ordlyd slår fast at de aktuelle undersøkelsene kan gjennomføres på «fast eiendom». Ordlyden skiller ikke mellom utmark og innmark, slik frilufsloven gjør. Så lenge grunneieren er varslet innen rimelig tid før undersøkelsen er tiltenkt avholdt, jf. § 33-2 andre ledd, gir bestemmelsen med andre ord forvaltningen hjemmel til å foreta undersøkelser på områder som etter frilufsloven § 1 a defineres som «innmark» (Løitegaard og Johnson, note 3 i Karnov lovkommentar til plan- og bygningsloven § 33-2, 2024). Pbl. § 33-2 sikrer derfor at kulturminneundersøkelsen kan foretas på hele tiltaksområdet, også på de områder som måtte være å anse som «innmark» etter frilufsloven.

Videre stiller § 33-2 krav om at den aktuelle undersøkelsen må gjøres «med sikte på gjennomføring av loven eller bestemmelser i medhold av loven». Formålet med undersøkelsen må altså være å gjennomføre en bestemmelse gitt i eller medhold av plan- og bygningsloven.

I Norsk Lovkommentar til plan- og bygningsloven § 33-2 note 1072 skriver Nore Nyhus at bestemmelsen også omfatter undersøkelser i forkant av, eller i forbindelse med, planarbeid. De planlagte kulturminneundersøkelsene er nettopp i forkant av et kommende planarbeid for det aktuelle området. Også Innjord/Zimmerman, Plan- og bygningsloven med kommentarer, 2020, side 1016, uttaler at undersøkelser i forbindelse med planlegging er omfattet av undersøkelsesretten.

Selv om plikten til kulturminneundersøkelser er særskilt regulert i kulturminneloven, vil en kulturminneundersøkelse også være nødvendig for å få den påkrevde reguleringsstatusen i tiltaksområdet. Den planlagte gruvevirksomheten vil kreve en omregulering av tiltaksområdet etter reglene i plan- og bygningsloven kapittel 11 og 12. En slik omregulering vil utløse krav om konsekvensutredning, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 6 bokstav a og b, med henvisning til forskriftens vedlegg 1. I punkt 19 i vedlegg 1 fremgår det at planer og tiltak om «[u]ttak av malmer, mineraler, stein, grus, sand, leire eller andre masser dersom minst 200 dekar samlet overflate blir berørt eller samlet uttak omfatter mer enn 2 millioner m³ masse, eller uttak av torv på et område større enn 200 dekar», alltid må konsekvensutredes. Den planlagte gruvevirksomheten overskrider klart denne terskelen.

Etter forskriftens § 21 «skal» en konsekvensutredning identifisere og beskrive de faktorer som kan bli påvirket av planen/tiltaket, herunder «kulturminner og kulturmiljø». For å kunne utarbeide den lovpålagte konsekvensutredningen som vil ligge til grunn for planarbeidet, må det derfor gjennomføres en undersøkelse av eventuelle kulturminner i tiltaksområdet.

På denne bakgrunn vil en kulturminneundersøkelse være en undersøkelse som tar sikte på «gjennomføring av loven eller bestemmelser i medhold av loven», jf. § 33-2 første ledd. En kulturminneundersøkelse vil derfor kunne gjennomføres uten grunneiers samtykke i tråd med pbl § 33-2.

Advokatfirmaet BAHR AS

Øystein Nore Nyhus
Advokat

Norge Mineraler AS
v/Tone-Lise Rustøen
Langholmveien 6
4373 Eigersund

25.07.2024

Eigersund Kommune
v/ Plan- og byggesakskontoret
Postboks 580
4379 Eigersund

Deres ref: 24/19276 / 19/654
Saksnummer: 208/24

Klage – Avslag på forespørsel om samtykke etter PBL §33-2

Norge Mineraler AS viser til brev fra Eigersund kommune datert 04.07.2024, hvor det gis avslag på forespørsel om samtykke til å gjennomføre undersøkelser av fast eiendom i forbindelse med kunnskapsinnhenting som vil danne grunnlag for en fremtidig konsekvensutredning.

Norge Mineraler AS påklager med dette kommunens vedtak, og ber om at saken sendes til Statsforvalteren i Rogaland for prinsipiell vurdering.

Eigersund kommune begrunner avslaget med at det ikke foreligger planinitiativ eller andre plandokumenter som tilsier at det er krav om utarbeidelse av konsekvensutredning. Norge Mineraler påklager kommunens begrunnelse for avslaget. Norge Mineraler er av den formening at det ikke er en forutsetning at planinitiativ eller andre plandokumenter må foreligge før kommunen kan gi sitt samtykke. Plan og bygningslovens paragraf 33-2 viser til at det er tilstrekkelig at den som forespør samtykke har til hensikt å oppfylle lovkrav. Det vises til sitat fra Plan og bygningslovens paragraf 33-2 «... med sikte på gjennomføring av loven eller bestemmelser i medhold av loven.».

Med bakgrunn i overnevnte påklages vedtaket.

Vennlig hilsen

Tone-Lise Rustøen
Norge Mineraler AS

Norge Mineraler AS
v/Tone-Lise Rustøen
Langholmveien 6
4373 Eigersund

03.07.2024

Eigersund Kommune
v/ Plan- og byggesakskontoret
Postboks 580
4379 Eigersund

Saksnummer: 24/18107

Svar – Behov for avklaringer

Norge Mineraler AS viser til deres brev datert 24.06.2024, hvor dere ber om avklaringer.

1. Dere ber om en uttømmende oppstilling av hvilke undersøkelser man planlegger å gjennomføre. Vedlagt er en oversikt over planlagte undersøkelser. Vi har forsøkt å unngå bruk av fagterminologi i oppstillingen med tilhørende forklaring.
2. Vi bekrefter at Norge Mineraler kan finne frem til alle aktuelle parter og sende ut et evt. brev med kommunens samtykke.

Vennlig hilsen

Tone-Lise Rustøen
Norge Mineraler AS

VEDLEGG 1

Oversikt over planlagte undersøkelser

Type undersøkelse		Kommentarer
Overvåkning ferskvann	Vannprøver (vannkjemi, planteplankton og zooplankton)	For å kunne kartlegge dagens kjemiske og økologiske tilstand i elver og innsjøer som ligger i eller nedstrøms planområdet, vil det tas regelmessige vannprøver. Undersøkelser vil pågå over ett år for å kunne dekke den naturlige variasjon i konsentrasjoner som endrer seg med årstid og vannføring.
	Sediment	Ikke alle stoff som inkluderes i fastsetting av kjemisk og økologisk tilstand er vannløselige. Derfor, i tillegg til vannprøver, vil det tas en sedimentprøve i den dypeste punkt i alle innsjøene som skal undersøkes.
	Dybdeprofil (innsjø)	Ved hver innsjøstasjon senkes det ned en sonde som måler pH (surhet), konduktivitet (ledningsevne), oksygenkonsentrasjon og temperatur. Dette gir informasjon om laginndeling og sirkulasjon i innsjøen.
	Bunndyr og begroingsalger	Bunndyr og påvekstalter gir informasjon om til hvilken grad en elv er påvirket av forurensning og eutrofiering (plantevekst og økt næringsstofftilgang) basert på artssammensetning og antall individer. Bunndyrprøver tas ved å sparke i grus i elvebunn og samle oppvirvlet sediment og dyr i en håv. Prøver siktes i felt. Begroingsalger samles inn ved hjelp av en vannkikkert og ved å børste stein. Prøvene artsbestemmes i et laboratorium.
	Fisk	En vurdering av fiskebestanden i ferskvann er et viktig element i klassifisering av økologisk tilstand. I innsjøer undersøkes fiskebestand ved hjelp av garnfisking og i elver ved el-fisking. Undersøkelser i elver samkjøres med naturkartlegging hvor habitat, skjul, tetthet og alderssammensetning undersøkes.
	Prioriterte arter	I noen utvalgte stasjoner vil det tas vannprøver til analyse av miljø-DNA for å undersøke forekomst av ål og elvemuslinger.
Marin overvåkning	Vannkjemi og hydrografi	Det tas regelmessige målinger og vannprøver i kystvannet som potensielt kan bli påvirket. Dette omfatter temperatur, saltholdighet, oksygen, innholdet av næringssalter og siktedyp (som sier noe om hvor klart vannet er). Videre måles mengden partikler i vannet. Dataene brukes til å gi en oppdatert økologisk klassifisering av dagens status i vannmassene, noe som er svært mangelfull i dag. Videre får vi informasjon om variasjon gjennom året. Dataene skal brukes som grunnlagsdata. Undersøkelsen foretas hver måned, men to ganger i måneden tidlig vår.
	Planteplankton	Pigmentet klorofyll brukes som en indikator for mengden planteplankton. Prøvene tas som vannprøver, og samles inn sammen med prøvene til vannkjemi og med frekvens som angitt ovenfor. Mengden klorofyll inngår i fastsettelse av økologisk tilstand.
	Bløtbunnsfauna	Bløtbunnsfauna er virvelløse dyr som lever i sedimentet (sand- og mudderbunn). De er en god indikator for å fange opp effekter av forurensning siden artssammensetningen gjenspeiler miljøforholdene. Bløtbunnsfauna inngår i klassifisering av økologisk tilstand, og prøvetas for å få oppdatert kunnskap om dagens tilstand. Denne prøvetakingen finner sted på årlig basis, og vil etter planen utføres tidlig høst. Prøvetakingen foregår med en grabb fra en relativt stor båt (med kran og vinsj). Dyrene > 1 mm artsbestemmes i mikroskop. Ut fra artslistene beregnes indekser som angir biologisk mangfold.
	Makroalger	Makroalger (tang og tare) inngår også som en parameter for å bestemme økologisk tilstand, og vil undersøkes for å få solid grunnlagsinformasjon. Parameteren undersøkes på årlig basis (tidlig høst). Undersøkelsen foregår vha. snorkling. Makroskopiske (>1 mm) alger og dyr i fjæresonen og ned til øvre del av sjøsonen angis, og ev. organismer som ikke kan identifiseres i felt, undersøkes i lupe/mikroskop. Dermed beregnes indekser for biologisk mangfold.
	Miljøgifter	Innholdet av miljøgifter vil undersøkes i vann, i sediment og i biota (blåskjell). For sediment og biota gjøres undersøkelsen én gang, mens kvartalsvis for vannfasen. Det tas prøver av både metaller og organiske miljøgifter. Miljøgiftene kan enten være prioriterte stoffer, som inngår i kjemisk tilstand, eller vannregionspesifikke stoffer, som inngår i økologisk tilstand. Begge deler undersøkes for å få oppdatert informasjon om tilstanden før oppstart. Det er også viktig å være kjent med ev. forurensning i sedimenter som skal mudres slik at det kan settes inn nødvendige avbøtende tiltak for å unngå spredning. Nivået av miljøgiftene blir gjenstand for klassifisering slik at vi kan finne ut hvorvidt dagens nivåer overskrider grenseverdiene.

	Naturkartlegging	I områdene som potensielt kan bli påvirket av utbygging av havn/infrastruktur, gjøres det en naturkartlegging iht. Miljødirektoratets instruks. Det ligger informasjon i Naturbase fra før, men det skal utføres en ny kartlegging fordi noen av dataene anses som gamle. Utover å kartlegge naturtyper, registreres rødlistede og fremmede arter. Kartleggingen vil bli utført visuelt ved bruk av undervannsdrone.
Hydrogeologisk feltarbeid	Grunnvann (avhenger av tilgang borerigg)	For å kunne kartlegge dagens grunnvannssituasjon og hvordan grunnvannet kan bli påvirket, er det behov for å gjøre undersøkelser. Undersøkelsene består av å bore et utvalg grunnvannsbrønner, som så kan benyttes til å gjøre videre undersøkelser. For å kunne bore grunnvannsbrønner vil det måtte benyttes en borerigg som har størrelsen som en middels gravemaskin. I tillegg til boreriggen vil det være behov for en kompressor/aggregat på henger bak boreriggen og tilkomst med lastebil for levering av kontainer for oppsamling av boremasser. Etablering av en brønn tar omtrent 1-2 dager. De videre undersøkelsene omhandler å gjøres pumpetester og ta prøver av vannet. Pumpetester innebærer å senke ned en pumpe i brønnen, der man så måler grunnvannstanden mens brønnen pumpes for vann. Pumpen styres og håndteres manuelt med et lite aggregat som strømkilde, og testens varighet er typisk en arbeidsdag. Pumpetester er undersøkelser som blant annet sier noe om hvor godt grunnvannet strømmen i berget og hvor mye vann som er tilgjengelig i sprekkene. Etter de utførte pumpetestene vil det være behov for å overvåke grunnvannsvariasjonene over en lengre periode (1-3 år) med instrumenter som installeres nede i brønnene.
Hydrologisk overvåkning	Dybdeinnmåling innsjøer (batymetri)	Dybdeinnmåling av innsjøer vil kreve systematisk kartlegging fra båt med egnet sensorutstyr (ekkolodd), og påfølgende dataanalyse og interpolasjon. Aktiviteten innebærer bruk av motorisert båt, og tilgang til egnet sted for båtutsett. Resultater fra innmålinger blir benyttet som grunnlag for vurdering av arealer og volum som påvirkes.
	Ev. måling vannstand og -føring	Ved behov for detaljert analyse av tilsigsforhold i enkeltvassdrag, kan det bli behov for oppsett av vannstandslogger med tilhørende etablering av vannføringskurve. Eventuelle målestasjoner må etableres på lokasjoner med entydig forhold mellom vannføring og vannstand, i elver vil dette i praksis innebære fjell, stabile masser eller stor stein som bestemmende profil. Vannstandslogger må settes ut og stå i minimum 1-2 hydrologiske år for å kunne gi data av verdi for hydrologiske analyser. Vannføringskurve må oppmåles ved gjentatte befaringer der det som minimum må måles inn 5 punkt for korresponderende vannføring og vannstand på ulike nivåer (lav, middels og høy/flo).)
Kartlegging av terrestrisk biodiversitet	NiN-kartlegging og kartlegging av rødlistearter	Kartlegging av viktige naturtyper etter metoden Naturtyper i Norge (NiN) utføres med befaring i felt. I dette planområdet gjelder det naturtyper i utmark som kystlynghei og ulike utforminger av eikeskog. Det kan også gjelde naturtypen naturbeitemark som hovedsakelig er å finne på innmarksbeite. Områder som har verdi, blir registrert med GPS og fotodokumentasjon og viktige områder legges ut på nettsiden naturbase.no. Eventuelle funn av arter som er nær truet, sårbar, sterkt eller kritisk truet (rødlistearter) blir registrert i artsdatabanken med data om funnsted og som regel foto.
Landbruk	Oppdatere kvalitet på jordbruksjorda og verdikartlegge landbruksressurser	Med utgangspunkt i NIBIO sin kartlegging av jordressursene i influensområdet (registrert på ulike tidspunkt) supplert med opplysninger fra regionale og lokale landbruksmyndigheter samt grunneiere, oppdateres informasjonen om dyrka og dyrkbar mark. I forbindelse med konsekvensutredning naturressurser gjennomføres befaring, dokumentasjon og vurdering av ressursenes verdier og lokalisering. Dette gir et grunnlag for å vurdere tiltakets konsekvenser for bl.a. landbruk, etter anerkjent metode. Det vil nærmere avklares hvorvidt det er behov for jordprøvetaking enkelte steder.
Karbonutslipp	Dybdeinnmåling torvmyrer	Dersom myr blir berørt skal det gjøres målinger av myrdybde, for å få mest mulig riktige utslippsberegninger. Dybder kan måles på ulike måter, for eksempel med georadar, geotekniske boreprøver eller manuelt med en torvstikke (metallstang). For å finne en representativ gjennomsnittlig dybde på myra tas utgangspunkt i et rutenett med 100 meter mellom punktene i tidlig fase. Antall målinger og punktenes plassering dokumenteres og fremstilles på kart. Det kan også være behov for måling av myrdybde dersom skog eller jordbruksarealer på organisk jord berøres. Resultatene inngår i beregningene av klimagassutslipp for arealbeslag. Målingene utføres etter Miljødirektoratets håndbok M-1941.

Landskap	Verdikartlegging	Temaet beskriver områdets visuelle karakter og hvordan dette endres av tiltaket. Her er primærkilden området selv. Utrederen befarer dermed store deler av området enten med bil, til fots eller med sykkel. De visuelle karaktertrekkene og ikke minst sammenhengende mellom disse registreres, fotograferes og dokumenteres på kart. Arbeidet gir ingen fysiske inngrep i terrenget. Befaringen krever god sikt for å kunne gi tilfredsstillende resultater.
Friluftsliv	Verdikartlegging	Feltundersøkelser innebærer å besøke allerede registrerte friluftslivsområder, og supplere med områder der det er datamangel. Utrederne er typisk innom parkeringsplasser, gapahuker, bålplasser, fjelltopper, stier og fiskeplasser, og dokumenterer disse med foto. Dette feltarbeidet gir grunnlag for å vurdere faktorer som bruksfrekvens, kvaliteter og funksjoner til områder, som gir grunnlag for å sette en friluftslivsverdi på området. Utrederne prater gjerne med lokale for å få kunnskap om bruken av området. Bilder og notater fra befaring brukes som vurderingsgrunnlag når virkningene av det planlagte tiltaket skal beskrives.
Kulturmiljø	Arkeologisk registrering	Ved planlegging av større private tiltak vil ansvarlig forvaltningsorgan (I dette tilfellet Rogaland fylkeskommune og Stavanger Maritime Museum) undersøke om tiltaket vil virke inn på automatisk fredete kulturminner (jf. undersøkelsesplikt etter Kulturminnelovens §9). Dette kalles arkeologisk registrering. Slik registrering omfatter befaring og ulike former for prøvetaking og inngrep. Dette kan være prøvestikking (50x50 cm hull i bakken) og flateavdekking (avtorving med gravemaskin). For kulturminner i vann kan registrering medføre bruk av båt og dykking. Flere registreringsmetoder er aktuelle, f. eks dronefilming. Arkeologisk registrering gjennomføres av offentlig ansatte.
	Verdikartlegging	Feltarbeid i forbindelse med utarbeidelse av konsekvensutredning består av befaring. Utreder fotograferer og dokumenterer kulturminnenes tilstand og plassering i landskapet. Dette gir et grunnlag for å vurdere prosjektets virkninger og konsekvenser for kulturminner etter anerkjent metode. Dette arbeidet medfører ingen fysiske inngrep i terrenget, men utreder befarer området for å få et tilfredsstillende vurderingsgrunnlag.